

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Informacja sygnałna

Data opracowania - styczeń 2004 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl
tel. (0-12) 415-38-84

Internet: <http://www.stat.gov.pl/urzedy/krak>

POWSZECHNY SPIS ROLNY 2002

WYBRANE ELEMENTY SYTUACJI EKONOMICZNEJ GOSPODARSTW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Styczeń 2004

Nr 1

DOCHODY Z DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ I ICH UDZIAŁ W DOCHODACH GOSPODARSTW DOMOWYCH

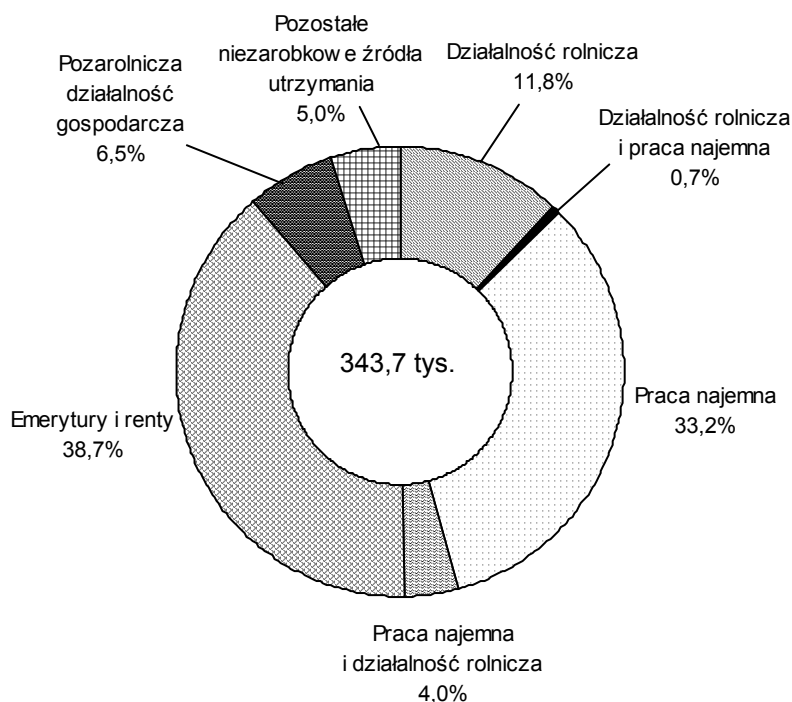
W województwie małopolskim w 2002 roku w ramach powszechnego spisu rolnego spisano 373,5 tys. gospodarstw domowych zamieszkujących wspólnie z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, wśród których 71% (265,4 tys.) prowadziło działalność rolniczą tworząc indywidualne gospodarstwa rolne.

Wysokość dochodów z działalności rolniczej osiągnięta przez wyżej wymienione gospodarstwa była zróżnicowana. Najwięcej gospodarstw (43%) uzyskało dochody z działalności rolniczej wynoszące do 10% wszystkich osiągniętych dochodów; od 10–30% uzyskało 30% gospodarstw; 30–50% – 9% gospodarstw; 50–67% – 5% gospodarstw; 67–90% – 3% gospodarstw. Tylko 10% gospodarstw prawie całe swoje dochody uzyskiwało z działalności rolniczej.

Ponad 78,6 tys. (94%) gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą na powierzchni do 1 ha UR (użytków rolnych) uzyskiwało dochód z tej działalności, który nie przekraczał 30% ogólnego dochodu gospodarstwa domowego. Wśród nich w 75% gospodarstw udział dochodów z rolnictwa w dochodach ogółem nie przekraczał 10%.

W gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR osiągnięto wyższe udziały dochodów z rolnictwa; do 30% dochodów z rolnictwa uzyskiwało 63% gospodarstw, a w 28% gospodarstw dochód ten wynosił do 10%. W gospodarstwach należących do grupy obszarowej 1–2 ha UR (37% opisanej zbiorowości) w 80% z nich prowadzona działalność rolnicza przyniosła dochód nie przekraczający 30% ogólnych dochodów. Blisko 3% gospodarstw prowadziło działalność rolniczą na obszarze 10 i więcej ha UR, z których co drugie osiągnęło udział dochodów z rolnictwa mieszczący się w przedziale 90–100%. Najwięcej gospodarstw (61%) o najwyższym udziale dochodów z rolnictwa znajdowało się w grupie obszarowej 20–30 ha UR, a biorąc pod uwagę liczebność gospodarstw – w gospodarstwach jednoosobowych (17%).

STRUKTURA GOSPODARSTW DOMOWYCH Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA DOCHODU

Analiza głównych źródeł utrzymania gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego wykazała, że dochody z rolnictwa stanowiły podstawę utrzymania dla 11% gospodarstw, praca najemna – dla 31%, pozarolnicza działalność gospodarcza – dla 6%, a z emerytury i renty utrzymywało się prawie 36% gospodarstw. Najwięcej (19%) gospodarstw uzyskujących większą część dochodów z działalności rolniczej należało do grupy gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 1–2 ha, następnie 5–7 ha (ponad 15%).

Gospodarstwa, dla których głównym źródłem dochodu była działalność rolnicza przeważały wśród gospodarstw o powierzchni 20–30 ha UR i stanowiły ponad 79% tej zbiorowości. W grupie 30–50 ha UR – gospodarstw tego typu było 77%, w przedziale 15–20 ha UR – prawie 73%. Najmniejszy udział takich gospodarstw charakteryzował gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego o powierzchni do 1 ha UR (prawie 2%) i 1–2 ha UR (niepełna 9%).

Produkcja rolnicza skierowana głównie na potrzeby własne miała miejsce w 38% gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą, a głównie na rynek produkowało 21%. Spośród 158,2 tys. gospodarstw sprzedających produkty rolne, 65% uzyskiwało przychody roczne mieszczące się w najniższym przedziale 0–3 tys. zł, a tylko w 8% tych gospodarstw wartość sprzedaży przekroczyła 15 tys. zł. Dopiero w co drugim gospodarstwie osiągającym wartość sprzedaży w granicach 25–50 tys. zł dochód z działalności rolniczej był równy dochodowi ogółem, a w przypadku przychodów 100 tys. zł i więcej dochód z rolnictwa był jedynym źródłem utrzymania dla 75% gospodarstw mieszczących się w tej grupie sprzedaży.

Ogólna wartość towarowej produkcji rolniczej w 2001/2002 roku w gospodarstwach indywidualnych wynosiła 794,9 mln zł, w tym 95% wytworzyły gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 1 ha UR. Gospodarstwa dysponujące glebami o najwyższym wskaźniku jakości uzyskały wartość sprzedaży stanowiącą ponad 62% ogólnej wartości towarowej produkcji rolniczej.

W przeliczeniu na 1 ha UR wartość sprzedaży produkcji w grupie obszarowej do 1 ha UR była przeszło 1,5-krotnie większa niż przeciętna ogółu gospodarstw indywidualnych.

W przeliczeniu na 1 gospodarstwo produkcja w gospodarstwach rolnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha była niemal pięciokrotnie większa od uzyskanej w gospodarstwach do 1 ha. W zależności od wielkości gospodarstwa, wartości towarowej produkcji rolniczej w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego i na jedno gospodarstwo rosły wraz z wielkością powierzchni użytków rolnych osiągając najwyższy poziom w grupie 50 ha i więcej. Jedynie w przeliczeniu na 1 ha UR uzyskane wartości sprzedaży wzrastały do przedziału 20–30 ha UR osiągając wielkość zbliżoną do wypracowanej w gospodarstwach posiadających do 1 ha UR. Następnie wraz ze wzrostem powierzchni gospodarstw wartość towarowej produkcji spadała.

Z ogólnej wartości towarowej produkcji rolniczej osiągniętej w gospodarstwach indywidualnych prawie 75% wartości sprzedaży uzyskano w gospodarstwach posiadających zwierzęta. W 99% sprzedaż ta pochodziła z gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR. W przeliczeniu na 1 ha UR wartość produkcji rolniczej wzrastała wraz ze wzrostem liczby posiadanych zwierząt gospodarskich. Najwyższe przychody osiągnęły gospodarstwa zgrupowane w przedziale 100 szt. dużych i więcej. Sprzedaż w przypadku tych gospodarstw była czterokrotnie większa od sprzedaży dotyczącej gospodarstw o obsadzie zwierząt poniżej 1 szt. dużej i 1–2 szt. dużych.

W gospodarstwach indywidualnych przeważającą liczbę użytkowników stanowili mężczyźni. Z ogólnej wartości towarowej produkcji rolniczej gospodarstwa prowadzone przez mężczyzn wytworzyły 80%, a prowadzone przez kobiety – 20%. Najlepsze wyniki produkcyjne w przeliczeniu na 1 pełnozatrudnionego, na 1 ha UR oraz na 1 gospodarstwo rolne uzyskiwano w gospodarstwach gdzie użytkownikami byli mężczyźni w wieku 25–34 lata, a najniższe wartości towarowej produkcji rolniczej dotyczyły użytkowników z grupy wiekowej 65 lat i więcej. Wśród kobiet prowadzących gospodarstwo indywidualne najlepsze wyniki uzyskały należące do grupy wiekowej poniżej 25 lat, a najniższe podobnie jak w przypadku mężczyzn – w wieku 65 lat i więcej.

Blisko połowę, bo 44% towarowej produkcji wypracowano w gospodarstwach, w których użytkownik posiadał wykształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym. Gospodarstwa użytkowników z wykształceniem wyższym wytworzyły 4% ogólnej wartości produkcji towarowej. Uzyskały one jednak najwyższe wartości w przeliczeniu na 1 ha UR i na 1 gospodarstwo – 1,5 raza więcej od wielkości średnich uzyskanych w województwie, a w przeliczeniu na 1 pełnozatrudnionego niemal 2,5-krotnie więcej. Dobre wyniki uzyskano również w gospodarstwach prowadzonych przez osoby z wykształceniem średnim. Wartości sprzedaży z tej grupy gospodarstw były prawie 1,5 raza większe od wartości średnich.

WAŻNIEJSZE WYDATKI PONIESIONE PRZEZ GOSPODARSTWA ROLNE NA CELE INWESTYCYJNE I PRODUKCYJNE

W czasie spisu 2002 od osób prawnych oraz użytkowników gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR zebrano informacje na temat poniesionych wydatków. Na 216,7 tys. spisanych gospodarstw indywidualnych wydatki na cele inwestycyjne poniosło 35,0%, a na bieżącą produkcję rolniczą – 77,5%.

Wydatki poniesione przez gospodarstwa rolne na cele inwestycyjne i bieżącą produkcję rolną wyniosły 1066,6 mln zł, w tym w gospodarstwach indywidualnych 1024,5 mln zł. Średnio na jedno gospodarstwo rolne wydatki te wyniosły 6271 zł, natomiast na jedno gospodarstwo indywidualne 6028 zł. W przeliczeniu na 1 ha UR dało to odpowiednio kwoty – 1769 zł i 1746 zł. W gospodarstwach indywidualnych poziom wydatków na 1 ha UR był najwyższy w gospodarstwach o powierzchni 1–2 ha UR – 2660 zł, 30–50 ha UR – 2070 zł, 20–30 ha UR – 2013 zł, a najniższą wartość osiągnął w gospodarstwach o powierzchni 4–5 ha UR – 1363 zł.

W roku gospodarczym 2001/2002 w gospodarstwach rolnych 52,3% wydatków przeznaczono na inwestycje, a 47,7% na bieżącą produkcję rolniczą. Ogółem na 1 ha UR nakłady inwestycyjne wyniosły 1823 zł, a w gospodarstwach indywidualnych – 1865 zł; natomiast wydatki produkcyjne odpowiednio 851 i 822 zł. W gospodarstwach indywidualnych nakłady inwestycyjne na 1 ha UR wyraźnie zmniejszały się w miarę wzrostu obszaru gospodarstwa od 4206 zł w gospodarstwach o powierzchni 1–2 ha UR do 953 zł w gospodarstwach o powierzchni 50 ha i więcej UR. Poziom wydatków na bieżącą produkcję rolniczą w przeliczeniu na 1 ha UR nie był całkowicie powiązany z wielkością gospodarstwa. Na 1 ha UR najmniej wydatkowano w gospodarstwach o wielkości 4–5 ha – 683 zł, a najwięcej, bo około 1200 zł w gospodarstwach użytkujących od 20 do 30 ha UR.

W gospodarstwach rolnych ogółem wydatki inwestycyjne i produkcyjne przekroczyły dochody z rolniczej produkcji towarowej o 218,5 mln zł, tj. o 25,8% a w gospodarstwach indywidualnych o 36,7%. W gospodarstwach o powierzchni 1–2 ha UR wydatki inwestycyjne przekroczyły wartość towarowej produkcji rolniczej prawie czterokrotnie – po czym w miarę wzrostu powierzchni gospodarstw przewaga ta stopniowo obniżała się.

Najwyższym poziomem wydatków (inwestycyjnych i produkcyjnych) na 1 ha UR charakteryzowały się gospodarstwa indywidualne realizujące w skali roku sprzedaż produktów rolnych o wartości powyżej 100 tys. zł (5552 zł), zaś prawie czterokrotnie niższym gospodarstwa o wielkości sprzedaży 3–5 tys. zł (1421 zł).

W gospodarstwach indywidualnych produkujących głównie na własne potrzeby wydatki poniesione w ciągu roku przekroczyły wartość produkcji towarowej prawie pięciokrotnie, natomiast w gospodarstwach produkujących głównie na rynek były niższe o około 15% od dochodów uzyskanych ze sprzedaży własnej produkcji.

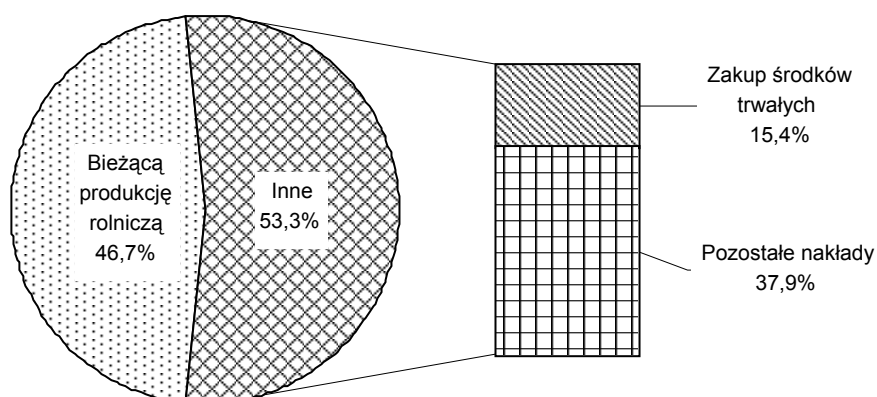
W gospodarstwach indywidualnych nakłady na 1 ha UR związane z pozarolniczą działalnością gospodarczą były o 18,2% wyższe niż nakłady na produkcję rolniczą. Dotyczyło to przede wszystkim nakładów na zakup środków trwałych; pozostałe wydatki inwestycyjne na cele związane z pozarolniczą działalnością gospodarczą były znacznie niższe. Wyższe nakłady na zakup środków trwałych do pozarolniczej działalności gospodarczej wystąpiły w gospodarstwach produkujących głównie na własne potrzeby oraz w gospodarstwach o małej skali towarowej produkcji rolniczej i zmniejszały się stopniowo w kolejnych klasach sprzedaży.

W przeliczeniu na 1 ha UR nakłady na środki trwałe związane z działalnością rolniczą wykazywały również tendencję spadkową przy zwiększaniu skali wartości sprzedaży, jednak różnice między grupami skrajnymi nie były tak duże jak w przypadku inwestycji związanych z działalnością pozarolniczą.

Wyraźnie więcej inwestowali użytkownicy z wyższym wykształceniem. W grupie tych użytkowników na 1 ha UR poniesiono nakłady w wysokości 3686 zł. Najmniej inwestowali rolnicy, którzy ukończyli szkołę podstawową i bez wykształcenia – 1419 zł. Biorąc pod uwagę nakłady na zakup środków trwałych związanych z pozarolniczą działalnością gospodarczą (na 1 ha UR) użytkownicy z wykształceniem policealnym ponieśli 34% więcej wydatków niż posiadający wykształcenie wyższe.

W roku 2001/2002, 14,2 tys. gospodarstw indywidualnych (około 8% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) poniosło nakłady na środki trwałe o łącznej wysokości 157,9 mln zł (ogółem 165,8 mln zł), w tym 2,2 tys. gospodarstw dokonało zakupu ziemi, a 11,2 tys. gospodarstw zakupiło ciągniki, inne środki transportu oraz maszyny i urządzenia. Wydatki na zakup środków transportowych, maszyn i urządzeń stanowiły 70,1% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, z czego na zakup ciągników skierowano 19,0% nakładów. Na zakup ziemi gospodarstwa indywidualne przeznaczyły 15,5% nakładów na środki trwałe. Najwyższy udział wydatków na zakup ziemi (ponad 20%) miały gospodarstwa o powierzchni 10 ha i więcej.

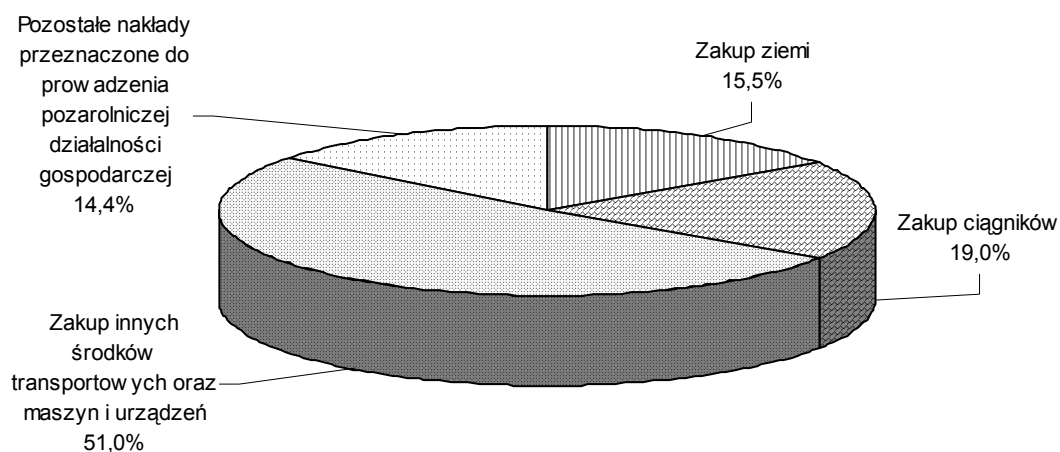
STRUKTURA WYDATKÓW PONIESIONYCH PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE POWYŻEJ 1 HA UR

Ogólna wartość pozostałych wydatków inwestycyjnych (bez wydatków na zakup środków trwałych) poniesionych przez gospodarstwa indywidualne wyniosła 387,9 mln zł, a w całym sektorze 391,9 mln zł. W kwocie tej dominowały koszty związane z budową, remontem lub modernizacją budynków – 88,5%, z tego 71,6% dotyczyło budynków mieszkalnych, a 16,9% gospodarczych.

Wydatki związane z infrastrukturą gospodarstw indywidualnych stanowiły 5,0%, a na zwiększenie stada podstawowego, nowe nasadzenia i zmianę kierunku produkcji przeznaczono po około 3% tych wydatków. Niewielki odsetek, bo tylko 0,3% przypadł na zalesienia i dotyczył głównie gospodarstw o powierzchni UR od 3–7 ha. W gospodarstwach użytkujących 1–3 ha UR na zalesienie przeznaczono 0,2% pozostałych wydatków. Wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 0,8% w gospodarstwach o powierzchni powyżej 50 ha UR. Zalesień dokonało 1345 gospodarstw indywidualnych, co stanowiło 0,6% ogólnej ich liczby. Poniżej 5% swojej powierzchni ogólnej zalesiło 43,3% gospodarstw. W miarę wzrostu udziału powierzchni zalesionej w powierzchni ogólnej gospodarstwa zmniejszał się odsetek liczby gospodarstw, które dokonały zalesień. Tylko jedna trzecia gospodarstw dokonała zalesień na glebach słabych (poniżej 0,4 wskaźnika jakości), a co czwarte gospodarstwo pod zalesienia przeznaczyło gleby dobre jakościowo.

STRUKTURA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA CELE INWESTYCYJNE PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE POWYŻEJ 1 HA UR

Zakupu ziemi dokonało 2,2 tys. gospodarstw indywidualnych, tj. 1,0% ogólnej ich liczby. Wzrost udziału gospodarstw zakupujących ziemię w ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych o powierzchni UR powyżej 1 ha następował wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych, zwłaszcza powyżej 15 ha, gdzie zakupu ziemi dokonało 259 gospodarstw.

Przeciętnie 75,5% gospodarstw poniosło wydatki na zakup materiałów i usług na bieżącą produkcję rolniczą, w tym 77,5% gospodarstw indywidualnych.

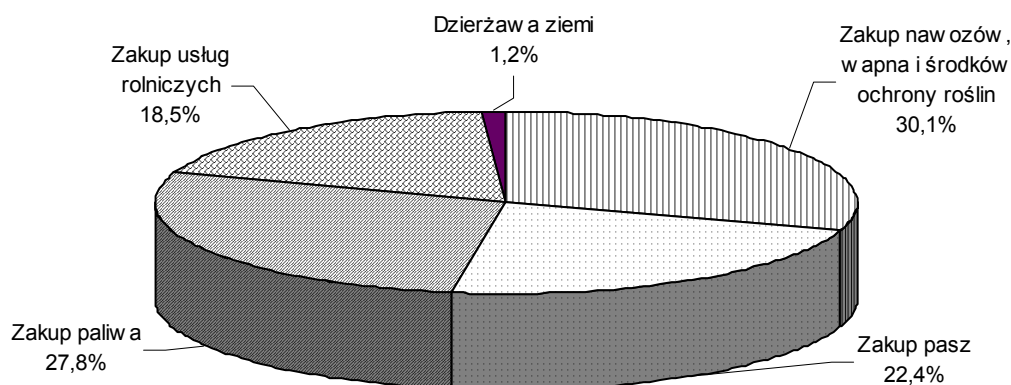
W gospodarstwach indywidualnych – 69,3% gospodarstw poniosło wydatki na zakup nawozów, wapna i środków ochrony roślin, 50,2% na usługi rolnicze, 43,0% na zakup paliwa, a na dzierżawę ziemi tylko 3,4% gospodarstw. Udział gospodarstw ponoszących wydatki na dzierżawę wzrastał wraz ze zwiększaniem się powierzchni użytków rolnych.

Wydatki na bieżącą produkcję rolniczą stanowiły 64,0% towarowej produkcji rolniczej (ogółem 60,1%). W grupie gospodarstw od 1–2 ha przekraczały o prawie 32% wartość produkcji towarowej, a w gospodarstwach o powierzchni 2–3 ha stanowiły ponad 92% jej wartości.

Wybrane wydatki poniesione na bieżącą produkcję rolniczą na 1 ha UR w gospodarstwach indywidualnych wyniosły średnio 822 zł (ogółem 851 zł), na nawożenie i ochronę roślin – 271 zł, na usługi rolnicze 263 zł i na paliwo 327 zł.

Najniższe bieżące wydatki na produkcję rolniczą na 1 ha UR ponosiły gospodarstwa produkujące głównie na własne potrzeby – 564 zł, najwyższe produkujące głównie na rynek – 1122 zł; wydatki te wzrastały wraz ze wzrostem wartości sprzedaży rynkowej.

STRUKTURA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA BIEŻĄCĄ PRODUKCJĘ ROLNICZĄ PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE POWYŻEJ 1 HA UR

SPLĄTY KREDYTÓW I POŻYCZEK ORAZ STAN ZADŁUŻENIA GOSPODARSTW ROLNYCH

Informacje odnośnie powyższego zagadnienia, podobnie jak w poprzednim rozdziale, dotyczą osób prawnych oraz gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha UR.

W okresie od 21 maja 2001 r. do 20 maja 2002 r. kredyty i pożyczki spłacało prawie 20 tys. gospodarstw rolnych. Z ogólnej liczby gospodarstw spłacających kredyty 99,8% to gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha UR. Najwięcej zadłużonych gospodarstw (22 %) znajdowało się w grupie obszarowej 1–2 ha UR. Udział jednostek zadłużonych w ogólnej liczbie gospodarstw zwiększał się wraz ze wzrostem ich obszaru i wynosił od 5,0% w grupie obszarowej od 1–2 ha UR do 46,1% w gospodarstwach o powierzchni 50 ha i więcej.

Według celu produkcji, gospodarstw zadłużonych, które produkowały głównie na rynek było trzykrotnie więcej od produkujących wyłącznie na potrzeby własne. Gospodarstwa rolne produkujące głównie na potrzeby własne stanowiły natomiast blisko 31% ogółu gospodarstw indywidualnych spłacających kredyty i pożyczki.

W podziale na wielkość rocznych spłat kredytów i pożyczek największy odsetek (30%) stanowiły gospodarstwa spłacające rocznie 2–4 tys. zł, 26% gospodarstw spłacało 1–2 tys. zł, a 25% – 4–15 tys. zł. Poniżej 600 zł raty rocznej spłacało co dwunaste zadłużone gospodarstwo.

W podziale na płeć użytkowników gospodarstw rolnych mężczyźni stanowili blisko 70% użytkowników gospodarstw spłacających kredyty, z których 42% to mężczyźni w wieku 45–64 lat.

Według poziomu wykształcenia blisko połowa użytkowników spłacających kredyty i pożyczki to użytkownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

W roku 2001/2002 z ogólnej liczby indywidualnych gospodarstw spłacających kredyty ponad 71% wykazało produkcję towarową. W co trzecim gospodarstwie wielkość rocznych rat spłaty stanowiły od 15–50% wartości produkcji towarowej, a w prawie co drugim – 50% i więcej. Odsetek gospodarstw w przedziale 15–50% zwiększał się wraz ze wzrostem ich obszaru do grupy obszarowej 7–10 ha, w której wyniósł 43,1%; w dalszych grupach ulegał obniżaniu i w przedziale 50 ha i więcej odsetek ten wynosił 29,4%, zaś w przedziale 50% i więcej obniżał się do grupy obszarowej 20–30 ha. Z ogólnej liczby 14 tys. gospodarstw wykazujących wartość produkcji rolniczej sprzedanej przeszło 72% przypadało na gospodarstwa produkujące głównie na rynek. W strukturze według wartości sprzedaży 29% stanowiły gospodarstwa uzyskujące obroty roczne od 5–15 tys. zł, natomiast w strukturze obszarowej – najwięcej kredytobiorców występowało w przedziale 5–7 ha UR.

W 2001/2002 r. wydatki poniesione na spłaty kredytów i pożyczek przez gospodarstwa indywidualne sprzedające produkcję wyniosły ponad 70 mln zł. Spłaty kredytów w przeliczeniu na 1 gospodarstwo zadłużone wyniosły prawie 5 tys. zł, zaś na 1 ha użytków rolnych 0,8 tys. zł. Wysokość tych wydatków była ściśle powiązana z powierzchnią gospodarstwa rolnego. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych najwyższe wydatki ponoszone były przez małe gospodarstwa rolne, o powierzchni 1–2 ha użytków rolnych, i wyniosły 3,4 tys. zł, zaś w gospodarstwach o powierzchni powyżej 50 ha kwota ta wynosiła tylko 599 zł. Przeciętny udział wydatków poniesionych na spłaty kredytów i pożyczek przez indywidualne gospodarstwa rolne w 2002 r. w wartości towarowej produkcji rolniczej wyniósł 29,6%.

Według stanu w dniu 20 V 2002 r. zadłużonych było ponad 20,5 tys. gospodarstw rolnych, co stanowiło 9,5% ogólnej liczby gospodarstw powyżej 1 ha UR, w tym 9,4% gospodarstw indywidualnych. Im większa powierzchnia gospodarstw tym udział zadłużonych gospodarstw w poszczególnych grupach obszarowych był wyższy.

Najwyższy odsetek wystąpił w gospodarstwach o wysokości zadłużenia 4–15 tys. zł i wynosił ponad 27%. Zadłużenie powyżej 50 tys. zł miało tylko 0,5 tys. gospodarstw. Spośród zadłużonych gospodarstw indywidualnych co trzecie obciążone było z tytułu kredytów inwestycyjnych, natomiast w ogólnej liczbie gospodarstw stanowiły one 3,3%. Tutaj również najwyższy odsetek (34,9%) stanowiły gospodarstwa o zadłużeniu 4–15 tys. zł.

Co szóste spośród 7 tys. gospodarstw obciążonych zadłużeniem z tytułu kredytów inwestycyjnych produkowało wyłącznie na potrzeby własne; co czwarte głównie na potrzeby własne, a przeszło połowa głównie na rynek.

Gospodarstwa rolne obciążone zadłużeniem z tytułu kredytów bieżących stanowiły prawie 6% ich ogólnej liczby i 61% wszystkich gospodarstw zadłużonych. Najwyższy odsetek (29%) stanowiły gospodarstwa, których zobowiązania z tytułu kredytów bieżących wyniosły 2–4 tys. zł.

Zadłużenie indywidualnych gospodarstw rolnych ogółem wynosiło 176,4 mln zł i w przeliczeniu na jedno gospodarstwo średnio przypadało 8619 zł, zaś na 1 ha użytków rolnych 1626 zł. Z ogólnego zadłużenia na zobowiązania z tytułu kredytów inwestycyjnych przypadało 104,0 mln zł, tj. 59,0%, a z tytułu kredytów bieżących 30,6%. Pozostałe 10,4% to zaległości w opłatach. Zadłużenie jednego gospodarstwa wyniosło średnio 8619 zł, w tym z tytułu kredytów inwestycyjnych – 14767 zł.

Najwyższe zadłużenie posiadały gospodarstwa produkujące na rynek (11463 zł), a w szczególności dokonujące sprzedaży w wysokości 100 tys. zł i więcej (111924 zł).

W ogólnych rozmiarach zadłużenia najwięcej (35,5%) przypadają na gospodarstwa indywidualne, w których użytkownik legitymował się wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz średnim. Na gospodarstwa, w których użytkownicy posiadali wykształcenie wyższe przypadało 11,2% wartości zadłużenia, z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia – 16,0%, a z policealnym – 2,5%.

Wyniki spisu potwierdziły trudną sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych. Dochody z działalności rolniczej w niewielkim stopniu zaspokajały potrzeby gospodarstw domowych; tylko 11% z nich jako główne źródło utrzymania deklarowało działalność rolniczą. Emerytury i renty stanowiły główne źródło utrzymania dla 36% gospodarstw domowych. Trwa proces dzielenia gospodarstw i rozdrabniania gruntów. W ciągu ostatnich sześciu lat przybyło 15,2 tys. gospodarstw. Najbardziej, bo aż o 21,0 tys., tj. o 15,5% wzrosła liczba gospodarstw o powierzchni UR mniejszych niż 1 ha oraz o 4,7 tys., tj. o 5,7% liczba gospodarstw o powierzchni 1–2 ha, a przeciętna powierzchnia jednego gospodarstwa w porównaniu do 1996 r. zmniejszyła się o 0,41 ha. Wiele gospodarstw zaprzestało produkcji, a grunty rolne przeznaczało na inne cele. Powierzchnia UR zmniejszyła się o 50,4 tys. ha, tj. o 6,0%, nastąpił również prawie 4,5-krotny wzrost areалу ugorów i odłogów.

Korzystniej przedstawiała się sytuacja gospodarstw prowadzonych przez ludzi młodych i o wyższym poziomie wykształcenia, o czym mogą świadczyć informacje zestawione w tablicach według wieku i wykształcenia. Wynika z nich, że w gospodarstwach tych wystąpiła zarówno wyższa wydajność produkcji rolniczej, jak i większa chęć do inwestowania i zaciągania kredytów.